

DE
SPOOKTREIN
MOORDEN

michel follet

2026 Good Stuff! Books Antwerpen

© 2026 Good Stuff! Books, Michel Follet

www.goodstuffbooks.be

Good Stuff! CommV

Kontich, Antwerpen

Ontwerp cover: Michel Follet, Sigrid Vanhoutte

Foto's cover Feux Follets: Alain Andries

Foto auteur: Ronny Beutels

Redactie en lay-out: Good Stuff! Text & Graphix

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 8363 700 6

NUR 330

D/2026/I4.210/01

De grootste griezels kom je in het gewone leven tegen.

Michel Follet

Binnenpretje bij het ontbijt.

Henri legt de krant neer en giet een wolkje melk in zijn kom koffie. Waarom ze in Franse hotels geen deftige mok met oor geven, begrijpt hij na al die jaren nog altijd niet.

Zelfs zijn vrouw valt zijn gegniffel op omdat hij doorgaans in de ochtenduren weinig aanspreekbaar is en als een zombie aan tafel zit.

‘Dit moet je lezen.’ Hij plooit de krant dubbel zodat zijn echtgenote weet wat hij bedoelt. Het bericht staat plompverloren tussen een foto van de winnaar van een plaatselijk pétanque concours en de programmatie van de cinéma en plein air. Het mag duidelijk zijn dat de hoofdredacteur het eerder bij het ludieke nieuws indeelt hoewel het dat hoegenaamd niet is.

‘Man schrikt zich dood in spooktrein op kermis van Saint-Tropez.’

‘En daar moet jij om lachen?’ reageert Elise verontwaardigd.
‘Lees verder.’

‘In het lunapark dat deze zomer weer gedurende twee maanden het grote terrein aan het kruispunt van de mondaine badplaats Saint-Tropez inpalmt, gebeurde gisterenmiddag een spijtig voorval. Een oudere man werd levenloos aangetroffen in zijn gondel bij het buitenrijden van de spooktrein Fantômas. Volgens de dokter die snel ter plaatse was, kreeg de man een hartaanval. Er waren op het moment van het gebeuren – rond 16.00 uur – weinig bezoekers op het kermisterrein

en, geluk bij een ongeluk, was niemand er getuige van. De zestienjarige zoon van de exploitant die de onfortuinlijke man hielp bij het instappen in zijn karretje, was in shock. Hij zag hem als laatste levend. Er kan geen sprake zijn van een verdacht overlijden. De vrouw van de exploitant deed de kassa en vond het vreemd dat de man in zijn eentje op de kermis rondliep en een ticket kocht voor de spooktrein. 'Zo'n attractie is meestal een beleving die je met meerdere mensen deelt,' aldus de kassadame. De man droeg das en pak wat doet vermoeden dat hij wellicht in afwachting van een zakelijke afspraak op het plein rondkuierde en enkele attracties uitprobeerde. 'Op het front van onze attractie staat in grote letters een waarschuwing voor mensen met een zwak hart, maar dat is eerder grappig bedoeld om klanten te lokken, want op enkele taferelen na is onze spooktrein voor jong en oud en echt niet zo akelig,' vertelde de uitbaatster nog. Twee uur na de feiten mocht er opnieuw flink gegild worden in de spooktrein. Fantômas maakt voortaan niet alleen slachtoffers in de bioscoop maar nu, maanden later, ook op de kermis.' Met deze puntige oneliner sloot de journalist zijn stuk jolig af. Hij verwees daarbij naar de gelijknamige komische thriller *Fantômas* met Louis de Funès en Jean Marais die een jaar eerder, vanaf november 1964, maandenlang met succes in de Franse cinema's draaide.

'We hebben die film enkele weken geleden samen gezien in de Ciné Pathé. Je zei me toen dat ik soms even druk kan doen als die komiek die de commissaris vertolkte. Hoe heet die man ook alweer?'

'De Funès. Louis de Funès. We zagen hem eerder in *Le Gendarme de Saint-Tropez*. Dat bracht ons zelfs op het idee om

hier voor twee weken een hotel te boeken. Deed dat je gniffelen?’

‘Ja, en het feit dat De Funès in *Fantômas* ook graag op onderzoek uit trekt.’

‘Wat bedoel je daarmee? Je bent met vakantie, Henri. We zijn samen met vakantie.’

Henri Arnouts begrijpt de onderliggende waarschuwing al te goed. Het is hun eerste lange zomervakantie samen in vijf jaar. Vorig jaar had hij een geboekte citytrip naar Rome hals-overkop geannuleerd omdat hij noodgedwongen een belangrijke misdaadzaak moest afronden. Uitgerekend in die periode kwam er een doorbraak in een lugubere verdwijning waar hij als hoofdinspecteur sinds drie jaar met een internationaal team bij betrokken was. Elise was dik tegen haar zin met haar beste vriendin naar Rome afgereisd. In alle eerlijkheid kriebelt het om straks het kermisplein in Saint-Tropez te gaan verkennen. Ze logeren er op hooguit twintig kilometer vandaan. Maar als hij het zou aankaarten, is het gegarandeerd hommeles met zijn vrouw.

Aan de krantenkiosk koopt hij een exemplaar van de andere plaatselijke kranten maar alleen de *Var-Matin* besteedt er aandacht aan. Wellicht gaat het om een dwaas incident met fatale afloop.

Plagend vraagt hij ’s avonds na het souper aan zijn vrouw: ‘Wat zou je denken van een ritje in het reuzenrad?’

‘En als toetje daarna samen in de train fantôme?’ lacht Elise. ‘Ik val nog liever dood, Henri.’

‘La grande sensation de l’été. Prenez vos places! Le Calypso vous attend!’

Henri kon het toch niet laten om het lunapark van Saint-Tropez te bezoeken. Elise wou een middag in haar eentje van de zomersolden profiteren en dat kwam hem goed uit. Hoe lang is het geleden dat hij een kermis bezocht? Dat moet van zijn tienertijd geleden zijn, begin jaren vijftig. Toen was de rups dé grote attractie. De dorpsjeugd verzamelde massaal rond de snelheidsmolen waarvan de wagentjes in de laatste rondjes werden afgedekt door een kleurrijke doek, die elk jaar vuiler werd en een wasbeurt verdragen kon. Wat daaronder gebeurde, bleef geheim. Henri kan zich niet herinneren dat hij ooit met Elise een kermis bezocht sinds ze trouwden. Het reuzenrad is dubbel zo hoog geworden en de rups – die hier La Chenille heet – heeft het moeilijk om volk te lokken met nieuwe draaimolens als de Calypso en de Paratrooper, die flink de hoogte in gaat. Aan de Côte d’Azur spreken ze gek genoeg niet van ‘une fête foraine’ maar van een ‘lunapark’. Het staat in neonletters boven de entreepoort. De cakewalk heeft de ronkende naam ‘la boîte à rire’, smoutebollen heten ‘croustillons’. De grootste attracties zijn de houten roetsjbaan die ze de Montagnes Russes doopten en de imposante spooktrein Fantômas. Niets doet vermoeden dat hier twee dagen geleden een lijk gevonden werd.

Henri kan onmogelijk mensen van de kermis uitvragen. Hij heeft in dit land geen enkele bevoegdheid en de Franse politie houdt niet van buitenlanders die zich met hun zaken bemoeien. Hij kan alleen observeren. Hij koos met opzet hetzelfde uur als toen het ongeval gebeurde: iets over vier. Vandaag is het wel drukker. Een ballonwedstrijd en circusanimatatie brengen heel wat toeristen met uitgelaten kinderen op de been. De spooktrein is niet aan hen besteed. De dame in de kassa staart voor zich uit. Een slordig uitziende man in bloot bovenlijf en broek vol olievlekken blinkt de karretjes op in afwachting van klanten. De zoon van de exploitant valt nergens te bespeuren. Wellicht moet hij bekomen van wat hij zag. Oog in oog staan met een dode op die leeftijd: dat blijft in de kleren hangen. Henri zag zijn eerste lijk toen hij tweeëntwintig was, net afgestudeerd aan de politieschool. Hij was er dagen niet goed van. Hij koopt een kaartje in zijn eentje. Net als de man, twee dagen geleden. Hij kijkt naar de reactie van de dame die expliciet en haast verwonderd vraagt: 'Un ticket, monsieur? Un?'

Misschien heeft ze een déjà vu.

Henri geeft een kort knikje. De ronde jeton, waarop in grote krullen de naam van de attractie vermeld staat, moet hij meteen afgeven aan de man die hem in de gondel helpt en de beugel sluit. Misschien zit hij wel in de gondel van het slachtoffer? De man geeft het karretje een duw en daar vertrekt Henri naar de onderwereld. Op het aanlooptraject komen spinnenwebben en vliegende heksen hem tegemoet. Helemaal verduisterd is de grote ruimte niet. Enkele zeildoeken staan op een kier en laten een spleet zonlicht en wind binnen omdat de warmte anders ondraaglijk is. Misschien is de man onwel ge-

worden door de verzengende hitte die de donkere zeilen opvangt. Henri vindt het zelf onbehaaglijk. Op het parcours stopt het wagentje af en toe om de grotere griezeltaferelen goed gade te slaan. Het kerkhof waar zerken bewegen en knokige armen en benen van skeletten uitsteken en een groot spook opdoemt, maakt het meest indruk op Henri. Er is een tandartskabinet met een geschifte man die zich over zijn patient buigt waarbij het bloed uit zijn mond weelderig in het rond spat, een guillotine waarvan het afgehakte hoofd gretig blijft lachen en een ronddraaiende gang met fladderende vleermuizen. Allemaal best griezelig maar niet van dien aard om een hartstilstand teweeg te brengen. Binnen is er nergens enige verwijzing naar de film *Fantômas*, hoewel op de buitenfacade wel een schildering werd aangebracht van het grijsblauwe masker dat het booswicht draagt. De duffe warmte maakt plaats voor tropische hitte als de klapdeuren opengaan en Henri weer daglicht ziet. Breed glimlachend stapt hij uit zijn gondel. Hij heeft de *Fantômas* overleefd. Plots krijgt hij een idee. Hij stapt terug naar de dame in de kassa.

In zijn beste Frans en met de nodige flair begint hij een gesprek.

‘Prachtige spooktrein. Ik organiseer zelf ook af en toe een kermis. Heeft u toevallig een kaartje met uw adresgegevens? Dan kan ik u contacteren.’

Zonder een woord te zeggen geeft ze een gestencild papiertje met telefoonnummer.

‘Merci. Zijn er nog vrije data in uw kermisagenda?’

‘Dat moet u aan mijn man vragen,’ zegt ze kortaf, ‘die is er op dit ogenblik niet. Hij staat op een ander lunapark in Saint-

Raphaël met onze tweede spooktrein, de Fantasmagor. Dan moet u daar naartoe. We staan er de hele zomer. Hier sluiten we een week eerder.'

Zijn brede glimlach bij het buitenrijden van de spooktrein werkt aanstekelijk. Na hem stappen twee gezinnen met oudere kinderen in een karretje. Henri kijkt op zijn horloge en chronometreert hoe lang een rit duurt.

Drie minuten en vijftien seconden.

Behoorlijk lang.

In die tijd kan er veel gebeuren.

3

‘En wat heb jij deze middag uitgespookt?’ vraagt Elise op het terras van hun hotel. Haar woordkeuze is juist. Alsof ze iets vermoedt. ‘Was het druk op de kermis van Saint-Tropez?’

‘We kunnen beter van job wisselen. Hoe weet je dat?’

‘Je kleren ruiken naar wafels en andere zoetigheden en je hebt poedersuiker op je mocassins.’

‘Misschien moeten we samen een detectivebureau beginnen.’

‘Ik kon er gif op innemen dat je naar de plaats van de misdaad zou gaan.’

‘Misdaad? Dat is iets te voorbarig.’

‘Maar je voorgevoel zegt dat er meer aan de hand is?’

‘Ik twijfel. Het was bloedheet in die spookbarak. De donkere zeilen vingen alle warmte op en het kan best dat de man een zwak hart had en daardoor een beroerte kreeg. Alleen...’ Henri nipt van zijn pastis en verandert van onderwerp.

‘Jij iets gevonden in de boetieks?’

‘Alleen wat?’

‘Alleen blijft het merkwaardig dat hij in zijn eentje op dat terrein rondkuierde ’s namiddags.’

‘Merkwaardig? Dat deed jij toch ook? Laat het los, Henri. Bederf je vakantie er niet door.’

‘Ik heb wel een adres en telefoonnummer van de exploitant. Die heeft nog een tweede spooktrein, de Fantasmagor.’

‘Fantaseer er maar op los, ik ga me klaar maken voor het avondmaal.’

‘In een van je nieuwe jurken die je vanmiddag kocht?’

‘Ieder zijn pleziertje, Henri.’

Hij weet al te goed dat zijn job hem nooit helemaal los laat. En Elise heeft gelijk: hij durft erop los te fantaseren. Dat komt door de vele detectiveverhalen die hij in zijn jonge jaren las en hem aanmoedigden om rechercheur te worden. Zijn enige ontspanning zijn de thrillers die hij met zijn echtgenote tijdens de week in de bioscoop ziet. Hij probeert – tot haar grote ergernis – de intrige keer op keer te ontrafelen. Dan fluistert hij in haar oor wie de mogelijke dader in het moordmysterie is. Hij heeft het geregeld bij het rechte eind maar soms slaat hij de bal compleet mis. Dan plaagt Elise hem.

‘Zou je niet beter bij mij in de bibliotheek komen werken? Ver weg van moorden en louche figuren?’

Elise is van hun twee de filmfanaat. Zijn werk laat het niet toe om zoals zij vier keer per week naar de bioscoop te gaan. Elise ziet werkelijk alles, maar haar voorliefde gaat uit naar Franse cinema. Zij had ook zin om naar de Côte d’Azur te reizen. Henri had liever tuinen en kastelen in Engeland bezocht. De cinéma en plein air in het dorp van hun hotel, Cavalaire-sur-Mer, vertoont overwegend succesvolle kluchtfilms van de voorbije maanden. Chauvinistisch als ze zijn bestaat de selectie grotendeels uit Franse producties. Henri en Elise gingen twee

keer de voorbije dagen. *La Cuisine Au Beurre*, die in Frankrijk in 1963 de best bekeken film van het jaar was, viel bij hen behoorlijk in de smaak. Een komedie die vakantie én goed humeur uitademde, met twee van de populairste acteurs Bourvil en Fernandel, hoewel de ene allerm minst te spreken was over de attitude van de andere, die zijn grote idool was en met wie hij sinds jaren de wens opperde om een film te draaien. Fernandel trok helaas alle aandacht naar zich toe op de filmset en zocht weinig contact met Bourvil. Hun verzielte relatie haalde de roddelbladen en filmtijdschriften en de anders zo aabare Bourvil liet kort daarna weten dat hij een nieuwe samenwerking met Fernandel – ondanks het immense succes van de film – niet zag zitten. Dat soort wetenswaardigheden onthoudt Elise via de tijdschriften die in haar bibliotheek kunnen worden geraadpleegd. De andere film was er een met Louis de Funès in een kleinere rol, een merkwaardige donkere komedie met gangsterallures *Des Pissenlits Par La Racine* van 1964. Vooral Mireille Darc en Michel Serrault stalen de show in een film die niet helemaal aan hun verwachtingen voldeed. Fantômas staat ook op het programma van de openluchtcinema in Cavalaire-sur-Mer. Twee komische Miss Marple-films met Margaret Rutherford wringen zich wonderwel tussen de overdaad aan Franse films met Jean-Paul Belmondo, Bourvil en Bernard Blier en zijn volgens filmrecensenten erg genietbaar. Moordmysteries met een knipoog op zijn Brits: een kolfje naar de hand van Henri. Toch laten hij en Elise *Murder She Said* en *Murder At The Gallop* wijselijk links liggen want de Fransen durven buitenlandse films schaamteloos te dubben. Miss Marple die een snelcursus Frans volgt: dat gelooft niemand.

‘Fascinerend,’ laat Elise zich ontvallen terwijl zij haar nieuwe, azuurblauwe jurk aantrekt, ‘op elke grote kermis staat wel een spooktrein. Soms meer dan één. Bij kermis denk ik aan kleur, aan plezier, aan kindervreugd. Dat wordt ontsierd door zo’n tent met een façade vol bloederige taferelen, wiebelende skeletten, doodshoofden en monsters.’

‘Nu begin je er zélf over,’ roept Henri vanuit de badkamer.

‘Wie kwam er op het idee om zoiets op de kermis te brengen?’

‘Dat lijkt me interessant om uit te vlooien. Spooktreinen met mechanische poppen deden wellicht kort na de industriële revolutie hun intrede. Daarnaast zijn er ook spooktenten waar je doorheen loopt met eenvoudigere boe-effecten. Die bestaan veel langer. Wat ik wel weet: het ging er vroeger nog veel duisterder en grimmiger aan toe op de kermis. Er waren veel kijkbarakken – van waarzeggers tot fakirs en vuurspuwers – en rariteitenkabinetten met misvormde mensen. Zeg maar freakshows. Kermis bood spektakel en gaf inzage in een voor de grote massa onbekende wereld. Zwarte mensen werden opgevoerd als kannibalen of wilde mannen.’

‘Ja, dat heb ik ooit als kind gezien op de Zuidfoor in Brussel. Ze zaten opgesloten in kooien en rammelden met hun kettingen. Dat vond ik akelig. Ik sliep er niet goed van.’

‘Die variétéschows bestaan nog altijd maar alles wordt tegenwoordig opgevoerd met een ferme knipoog: van de weerwolf tot de vrouw zonder hoofd. En ook parades met schaars geklede dames trekken altijd wel publiek.’

‘Zo zo. Je bent goed op de hoogte. Ik dacht dat je in jaren niet meer op de kermis was geweest?’

‘Als ik ’s avonds laat van mijn werk naar het Zuidstation liep, dat sinds kort wordt afgebroken, moest ik in de maanden mei en juni langs de Amerikalei in Antwerpen de Sinksenfoor passeren en dan zag ik dat wel eens in de gauwte.’

‘In de gauwte, dat zal wel.’

‘De dag dat ik bij jou boven alle verdenking sta is veraf, liefste.’

Ook al is hij vol lof over de bouillabaisse van de chef en geeft hij zijn vrouw complimentjes over haar jurk die ze in de solden kocht, Elise kan zich niet van de indruk ontdoen dat hij met zijn gedachten elders zit. Met vragen waar hij toch geen antwoord op krijgt.

Wie is de overleden man? Is er een lijkschouwing gebeurd? Kwam er een wetsdokter en een onderzoeksrechter aan te pas? Het lijkt alsof de lokale autoriteiten niet de moeite namen om de doodsoorzaak in detail te onderzoeken. Alleen een ijverige journalist vond het nodig om er een stukje aan te wijden. Van wie kreeg hij die informatie doorgespeeld? Geen enkele andere krant die het bericht overnam. Misschien was het gewoonweg vermomde reclame voor het lunapark van Saint-Tropez en voor het spookhuis Fantômas? De exploitant stopt een plaatselijke reporter wat geld toe voor een smeug artikel over zijn spannende attractie in de hoop dat het extra volk lokt de komende dagen en weken. Morbide? Misschien. Ook negatieve reclame werkt. Dat zou de ongewone plek in de krant tussen

een fait divers en reclame voor de openluchtcinema kunnen verklaren.

‘Heeft Fantômas je weer in zijn greep?’ lacht Elise. ‘Eind deze week mag je opnieuw aan je werk denken, schat, dan is de vakantie voorbij.’

Henri herleest het krantenartikel – dat hij zorgvuldig in zijn portefeuille opplooi­de – nog een keer na zodra hij op de hotelkamer is. De eerste zin lijkt wel geschreven door een reclamebureau: ‘In het lunapark dat deze zomer weer twee maanden het grote terrein aan het kruispunt van de mondaine badplaats Saint-Tropez inpalmt.’ De boodschap had meteen duidelijk moeten zijn. Dit is een geheugensteuntje voor de grote kermis en voor Saint-Tropez. Bladvulling.

Hij had zich laten vangen aan een publiciteitstunt.

Dat heet: truken van de voor.